

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◊

TOSHKEHT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2005 йил 16 марта, чоршанба • № 21 (11.720)

Эркин нархда сотилади

Катта Европанинг кичик пахлавони

Кече Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каимовнинг Словения Республикасига расмий ташрифи бошланди.

Ўзбекистон ва Словения ўртасида муштарак жиҳатлар талайгина.

Абадий илик Адриатика дengизи соҳилида жойлашган ушбу мамлакат ҳам худди Ўзбекистон сингари 1991 йили мустақилликка эришган. Ўшанда собиқ Юgoslavия таркибида бўлган мазкур мамлакатда умумхалқ референдуми ўтказилиб, унинг ҳалқи келажак йўлида ўз хоҳиш-иродасини ифода этган эди. Шу тариқа 1991 йил 25 июнь куни мамлакат парламенти Словения Республикасининг давлат мустақиллиги тўғрисидаги Декларацияни қабул қилганидан бўён ушбу сана асосий миллӣ байрам – Словения давлатчилиги куни сифатида нишонланиб келади.

Словенияликлар ҳам кўп асрлар давомида ўз мустақиллигига интилиб яшаган. Худди Ўзбекистон сингари Словения ҳам кўп миллиат ўлка. У ерда хорватлар ҳам, серблар ҳам, венгерлар ҳам, итальянлар ҳам истиқомат қилади. Мамлакатда католиклар, православлар, мусулмон ва протестантлар ўзаро ахил яшайдилар.

Мамлакатларимиз ўртасида фарқли жиҳатлар ҳам мавжуд, албатта. Словения – мўъжазгина мамлакат бўлиб, унда икки миллиондан сал зиёдроқ аҳоли истиқомат қилади. Худуди эса йигирма минг квадрат километрдан бирор ўқпроқ.

Ўзбекистон ва Словения ҳамкорлиги тарихи энди очилаёт. Мамлакатимизда "Файз-Явор" кўшма корхонаси (мактаб мебеллари ишлаб чиқариш) ҳамда "Интертек" Словения хусусий корхонаси (савдо-

сотиқ ва умумий овқатланиш фаолият кўрсатмоқда. Кейинги йилларда Ўзбекистон ва Словения ўртасидаги икки томонлама савдо-сотиқ ҳажми қарийб тўққиз миллион АҚШ долларини ташкил этмоқда. Дарҳақат, бу кўрсаткич икки мамлакат имкониятлари дараҷасида эмас. Словениядан бизга дори-дармонлар, электр ускуналари, каучук, резина маҳсулотлари келтирилади. Ўзбекистон Республикаси Ташки иқтисодий алоқалар агентлигига "ЛЕК" фирмаси ҳамда "КРКА" фармацевтика заводининг ваколатхоналари аккредитация қилинган.

Жорий йил февраль ойида Словения Ташки ишлар вазири, EXХTning амалдаги раиси Д.Рупелнинг Ўзбекистонга ташрифи чогида унга мамлакат ишбилармон доираларининг делегацияси ҳамроҳлик қилинди. Словениялик тадбиркорлар "Ўзавтосаноат", "Ўзбекэнерго", "Ўзбектелеком" сингари мусассасаларда, шунингдек, Ўзбекистонлик темир йўлчилар билан музокаралар ўтказиши. Кўпгина соҳаларда ўзаро ҳамкорлик учун кулаг имкониятлар мавжуд экани аён бўлди. Мамлакатимиз Президентининг ушбу сафари ана шундай ишончли ва самарали ўзаро ҳамкорликнинг рўёбга чиқишига хизмат қилади. Ўзбекистон раҳбарининг ушбу ташрифи чогида сайёхлик, автомобилларда йўловчи ва юташиш, банк, сурѓуталаш соҳаларида ҳамкорлик бўйича қатор икки томонлама ҳужжатларнинг имзоланиши кутилмоқда.

Олег ШАТУНОВСКИЙ,
«Жаҳон» АА шарҳловчиси.

• 19 марта – Умумхалқ ҳашари куни

МАСЛАҲАТЛИ ТҮЙ ТАРҚАМАС

Баҳор – байрамлар фасли. Айни вақтда қайси туман ёки шаҳар, маҳалла ёки қишлоқка борманг, кўкламини кўркам айёми Наврӯзи олам нафасини туязис. Соғ миллий қадрияларимиз даракчиси бўлган азалий шодиёнага мамлакатимизда ҳамиша ўзгача руҳда, кўтаринки кайфиятда ҳозирлик кўрилади, байрам баҳона жойларда ободонлаштириш, кўкаламзорлашириш каби ҳайрли юмушлар авж олади.

Ҳар йили Наврӯз арафасида чор-атрофни саронжом-сарышта, ҳудудларни обод килиш мақсадида умумхалқ ҳашарини ўтказиш яхши анъанага айланди. Ҳалқимизга хос удум бўлган жамоа ҳашаридан беч ким четда қолмайди, савоб ишга ўз хиссани қўшсам, дейди. Бунга ҳар ким вижданан, таъбир жоиз бўлса, қалб давъавати билан ёндашади.

Бу йил вилоятимизда баҳорги ободонлаштириш ва кўкламзорлаштириш ишларини кўлами анча кенг. Жумладан, ўюштирилаётган ҳашарларда 1 миллион 122 мингдан зиёд киши иштирок

этади. Кўкаламзорлаштирилиши режалаштирилган майдонлар эса 1163 гектар. Қарийб 800 километр узунликдаги ариқ-зовурларни тозалаш ишлари охирлаб бормоқда. Айниқса, мевали ҳамда манзарали дарахтларни кўпайтиришга зўр берилмоқда. Ҳусусан, 120565 та манзарали, 88 мингта мевали дарахт ниҳолларини ўтказиш кўзда тутилган. Ҳашар куни ташкил этилиши мўлжалланган гулзорларга салкам 100 мингта турили хил гул кўчатлари экилади.

Ҳалқимиз орасида «Маслаҳатли тўй тарқамас», деган гап бор. Табиийки, мамлакатимизда

да кенг нишонланадиган ҳар бир тўю тантана, базму шодиёнага кенг жамоатчилик хоҳиш-иродаси, айниқса, кўпни кўрган нуронийлар маслаҳати, йўл-йўриги билан ҳозирлик кўрилади.

«Маҳалла» ҳайрия жамгармаси вилоят бўлими яқинлашетган умумхалқ ҳашарини кўтаринки кайфиятда, уюшқокли билан ўтказиш, фараҳбахш кўклам байрамини бутун файзтаровати билан нишонлашга ҳозирликни кучайтириш мақсадида ҳайрия тадбирини ўшибирди. Вилоятимизда турли

(Давоми 2-бетда).

Тадбир

ОБОДЛИК КЎНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Бўка туманинага 15-мехрибонлик уйида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан «Обод шаҳрим» мавзусида тадбир ўтказилди.

Хозирги кунда меҳрибонлик уйида ўзбек, рус, татар, немис, араб ва украин миллиатларига мансуб 124 нафар ўғил-қиз тарбияланмоқда. Мехрибонлик уйи биносини қайта таъмирдан чиқариш ҳамда тарбияланувчиларга керакли шароитларни яратиб бериш учун туман ҳокимлиги томонидан 240 млн. сўм маблағ ажратилди. Болалар ўқишидан бўш вактларида таэквиандо, ракс, юмшоқ ўйин-коқлар ясаш ҳамда тикувчилик билан шугулланишеттириш.

Тадбирда «Энг илгор», «энг антиқа», «энг шўх», «энг иқтидорли», «энг ишchan» ҳамда «энг митти» гурухлар меҳрибонлик уйи худудини тозалаб, кўчатлар экишди. Ташкилотчилар тарбияланувчиларга концерт дастури намойиш қилиши. Тадбирда фоноширирок этганларга «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан совғалар улашилди.

Даврон АБДУЛЛАЕВ.

ВИЛОЯТ ҳаёти

АРЧА КЎЧАТЛАРИ ЭКИЛДИ

Бўка тумани маданият саройида «Камалак» болалар ташкилоти сардорлар кенгаши ҳамда «Янги авлод» болалар клуби биргаликда Бўка туман сардорларининг учрашуви ўтказиши.

Болаларни тозаликка, озодаликка, она табиатимизни мусафиф асрарга, кўчаларни ободонлаштиришга жалб этишга асосий эътибор қаратилди. Сардорлар 5 та гурухга бўлинниб, маданият саройи худудини тозалаб, 100 тупга яқин арча кўчатлари экишиди.

Абдулла РАХИМОВ.

• Биз ва бозор

ЭНГ МАДАНИЯТЛИ ИСТЕММОЛЧИ

15 марта – Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан Ҳалқаро истеъмолчилар ҳуқуқларини химоя қилиш куни деб ёзлон қилинган.

Кече пойтахтдаги «Зарафшон» кино-концерт залида мазкур санага багишлиб «Истеъмолчилар ҳуқуқлари химоясини таъминлаш демократик жамиятнинг муҳим омилидир» деб номланган конференция бўлиб ўтди.

Ҳар бир фуқаро, жамиятда у қандай мавқега эга эканлигидан қатъи назар, кундалик ёхтиёжлари тақозосига кўра истеъмолчи ҳисобланади. Истеъмолчи эса энг сифатли маҳсулотлардан баҳраманд бўлишга, сифатли хизматлар-

дан фойдаланишга тўла ҳақлидир.

Мамлакатимизда истеъмолчиларнинг ҳуқуқлари химоя қилиниши борасида мустақил қонунчилик асослари яратилган. «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини химоя қилиш тўғрисида», «Озик-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида», «Товар белгилари, хизмат кўрсатиши белгилари ва товарнинг келиб чиқиши жойи-манзили тўғрисида»ги қонунлар ва бошқа меъёрий ҳуҗжатлар шулар жумласиданди.

Вазирлар Мажкамасининг 2002 йил 28 ноябрда қабул қилинган «Истеъмолчилар

(Давоми 2-бетда).

ҲАШАР АВЖИДА

Тошкент вилояти туман ва шаҳарларида «Сиҳат-саломатлик йили» дастури асосида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авж олиб ҳашарлар ўтказилмоқда.

Бекобод шаҳри маҳаллаларида ободонлаштириш ишларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шаҳардаги 20 та ширкатнинг ҳар бирга 150 тупдан манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ажратиб берилди. Хозирги кунда жами 2000 дан ортиқ кўчат ўтказилди. Маҳаллалардаги дарахтлар оқланиб, йўл бўйлари, майдонларга турли гул кўчатлари экилмоқда.

Раҳим НОСИРОВ.

• 19 март – Умумхалқ ҳашари куни

МАСЛАҲАТЛИ ТҮЙ ТАРҚАМАС

соҳаларда узоқ йиллар самарали фаолият юритиб, меҳнати, ғайрат-шижоати билан мамлакатимиз ривожига муносабиҳисса қўшган, ибратли ҳаёт йўлида кўпни кўрган нуронийлар жамғармага тўпланиб, кутилаётган ҳашар ҳамда улкан тўй маслаҳатини бошлаб беришид.

— Оқсоқолларимизни йигишдан кўзланган асосини мақсад, — дейди «Маҳалла» хайрия жамғармаси вилоят бўлими раси Тўлқин Миркомилов, — улар маслаҳатини олиш ҳамда жойларда ишни кўнгилдагидек ташкил этишда йўл-йўрик, насиҳатларига таянишдир. Чунки, кексалар бош қўшган, оқ йўл берган ҳар қандай катта-кичик вазифалар ҳамиша хайрли

(Давоми. Боши 1-бетда).

• Биз ва бозор

ЭНГ МАДАНИЯТЛИ ИСТЕМOLЧИ

хукукларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори зикр этилган қонун хужжатларини ҳаётга янада тўлароқ татбиқ этиш борасида муҳим қадам бўлди. Мазкур қарор истемолчилар хукуклари ва манбаатлари хукуклини таъминлаш учун жамоатчиликни кенг жалб этиш, ички истемол бозорида сифати паст, инсон ҳаёти ва соғлиғига хавф туғдирувчи товарлар сотилишига йўл қўймаслик устидан жамоатчилик назоратини кучайтиришга қартилган. Айни пайтда у аҳолининг ҳукуқий ва истемол маданиятини оширишга доир ишларни янада фаоллаштиришга замин яратди.

Ўзбекистон Республикаси Истемолчилар хукукларини ҳимоя қилиш жамиятлари федерацияси, Тошкент вилояти ва шаҳри истемолчилар хукукларини ҳимоя қилиш жамиятлари худудий бирлашмалари ҳамкорликда уюштирган мазкур конференция маъру-

бўлган. Қолаверса, мўътабар инсонларни бир даврага жамулжам қилиб, улар ўртасида ўзаро меҳр-оқибатиришталарини янада мустаҳкамлаш, узоқ кўришмаган қадрondonларни ўзаро юзлашибиришни ният қилган эдик.

Тўкин дастурхон атрофида кечган учрашувда нуронийлар байрам тадориги, умумхалқ ҳашарини кўнгилдагидек ташкил этиш борасида ўз фикр-мулоҳазаларини билдириб, қимматли маслаҳатларини баён этишди. Уруш ва меҳнат фахрийлари ўтган кунларнинг аянчли хотираларидан сўзлаб, бугунги тинч ва осоишига кунлар, буюк неъмат бўлмиш юрт мустақиллигига шукрона айтдилар. Кексалар умумхалқ ҳашаридаги ўзларига бириктирилган худудларда

ҳашарчиларга бош-қош бўлиб, қишлоқ ва маҳаллаларнинг ободонлаштирилиши, қайта чирой очишига муносабиҳисса

хашарчиларга бош-қош бўлиб, қишлоқ ва маҳаллаларнинг ободонлаштирилиши, қайта чирой очишига муносабиҳисса

Маълумки, ҳар йили Наврӯз байрами арафасида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг маҳсус Фармойиши билан умумхалқ хайрия ҳашарини ўтказиш анъанага айланган. Тошкент вилояти ҳокимининг Наврӯз байрамини нишонлашга пухта тайёргарлик кўриш мақсадида март ойида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигини ётказиб ҳақидаги фармойишида вилоятнинг Тошкент шаҳри ҳудудида жойлашган корхона, ташкилот ва мусассасаларидан хайрия ҳашарни муносабати билан тушадиган бир кунлик иш ҳақи миқдоридаги маблағларни «Маҳалла» хайрия жамғармасининг вилоят бўлими ҳисоб рақамига ўтказиб белгиланган.

Кўйида «Маҳалла» хайрия жамғармаси вилоят бўлими ҳисоб рақами ҳамда манзили эълон қилинмоқда.

X/р 20212000500132942001 МФО 00987

«Галлабанк»нинг Тошкент вилоят ҳудудий бўлими

ИНН 200548395 ОКОНХ 98600

Тошкент ш. 70000, Хоразм кўчаси, 51. Тел: 133-61-75.

Маҳаллалар

Саришталиги учун

Вилоятимиз шаҳар ва туманларида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигини ўюшқоқлик билан ўтказиб эътибор қартилмоқда.

Бу ишлар Паркент, Бўстонлик, Тошкент, Қиброй, Юқоричирик, Бўка ҳамда Зангита туманларида яхши ташкил этилти. Танлов ишчи гурӯҳи баҳолари умумлаштирилгач, энг кўп балл тўплаган номзодлар уч номинация бўйича голиб деб топилди. Кеча кўрик-танловнинг голиблари мукофотландилар. «Тошкент вилоятининг 2004 йилдаги «Энг юксак маданиятли истемолчи» кўрик-танлови голиби» деган ёзувлар битилган кубок «Нуроний оила» номинацияси бўйича Қиброй туманидан Дилором Салимовага, ы«Ўрта ёшли оила» номинацияси бўйича паркентлик Шавкат Мусаевга, «Ёш оила» номинацияси бўйича Янгийўл туманидан Шоҳиста Ҳожиевага топширилди.

Танловда фаол қатнашган кўйичиричлик Насрулло Зиёдуллаев, Ӯҳангарон ва Янгийўл шаҳарларидан Жўрахон Насритдинов ҳамда Мұҳабbat Эгамбердиева миллий чинни тўпламлари билан тақдирландилар. Бошқа иштирокчilar кўрик-танлов дипломлари, мазкур тадбирда номзодларнинг фаол қатнашувини таъминланган шаҳар ва туманлар вакиллари эса, фахрий ёрликлар билан мукофотландилар.

Конференция ва тақдирлаш маросимидан сўнг иштирокчilar учун концерт ҳамда зиёфат уюштирилди. Конференция ва тақдирлаш маросимидан сўнг иштирокчilar учун концерт ҳамда зиёфат уюштирилди.

Кенжеке БЕК.

СУРАТЛАРДА: тадбир қатнашчилари.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

кўшишга келишиб олиши.

Тадбирда иштирок этган вилоят ҳокимининг ўринbosари, вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси Адиба Ахмаджонова ўз сўзида нуронийларга бу борадаги фамхўрликлари ва жонкуярликлари учун самимий миннатдорчилик билдириди ҳамда фахрийларга атаб ҳозирланган совғаларни топшириди.

Файрат ШЕРАЛИЕВ,

«Тошкент ҳақиқати» мухбари.

ҲАМКОРЛИК ДАВОМ ЭТТИРИЛАДИ

Республика Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлигига «Швейцариянинг Сингенто агрокомпанияси томонидан ишлаб чиқариладиган ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини қишлоқ ҳўжалигида кўлланилиши» мавзууда семинар ўтказилди.

Швейцария конфедерациясининг Сингенто агрокомпанияси ўсимликларни ҳимоя қилувчи дори воситалари ишлаб чиқириш бўйича дунёнинг энг ийрик компанияларидан бири ҳисобланади. Қишлоқ ҳўжалигига ихтисослашган аксарият давлатлар ушбу компания билан ҳамкорлик қилали. Ҳусусан, мамлакатимиз Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги ҳам 2000 йилдан бўён мазкур компания билан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Мазкур агрокомпания мамлакатимиз Қишлоқ ҳўжалиги экинлари зааркунандаларига карши курашда биологик самараси юқори бўлган кимёвий ҳимоя воситаларини шартнома асосида етказиб беряпти. Семинарда ушбу фирма мутахассислари барча вилоятлардан тақлиф этилган соҳа ходимларини янги ҳимоя дорилари билан таништириди.

Мамлакатимиз соҳа мутахассисларининг фикрига кўра, хорижий ҳамкорлар билан муносабатлар йўлга қўйилганидан бўён етказиб берилётган ўсимликларни ҳимоя қилувчи препаратлар қишлоқ ҳўжалигида кенг кўлланилиб, айни пайтда ўсимликлар ҳимояси ва ҳосил самарадорлигини таъминлашда ижобий натижалар бермоқда.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА,
«Туркестон-пресс».

ЯХШИ КЎЧАТ АСЛ БОҒБОНДА БЎЛАДИ

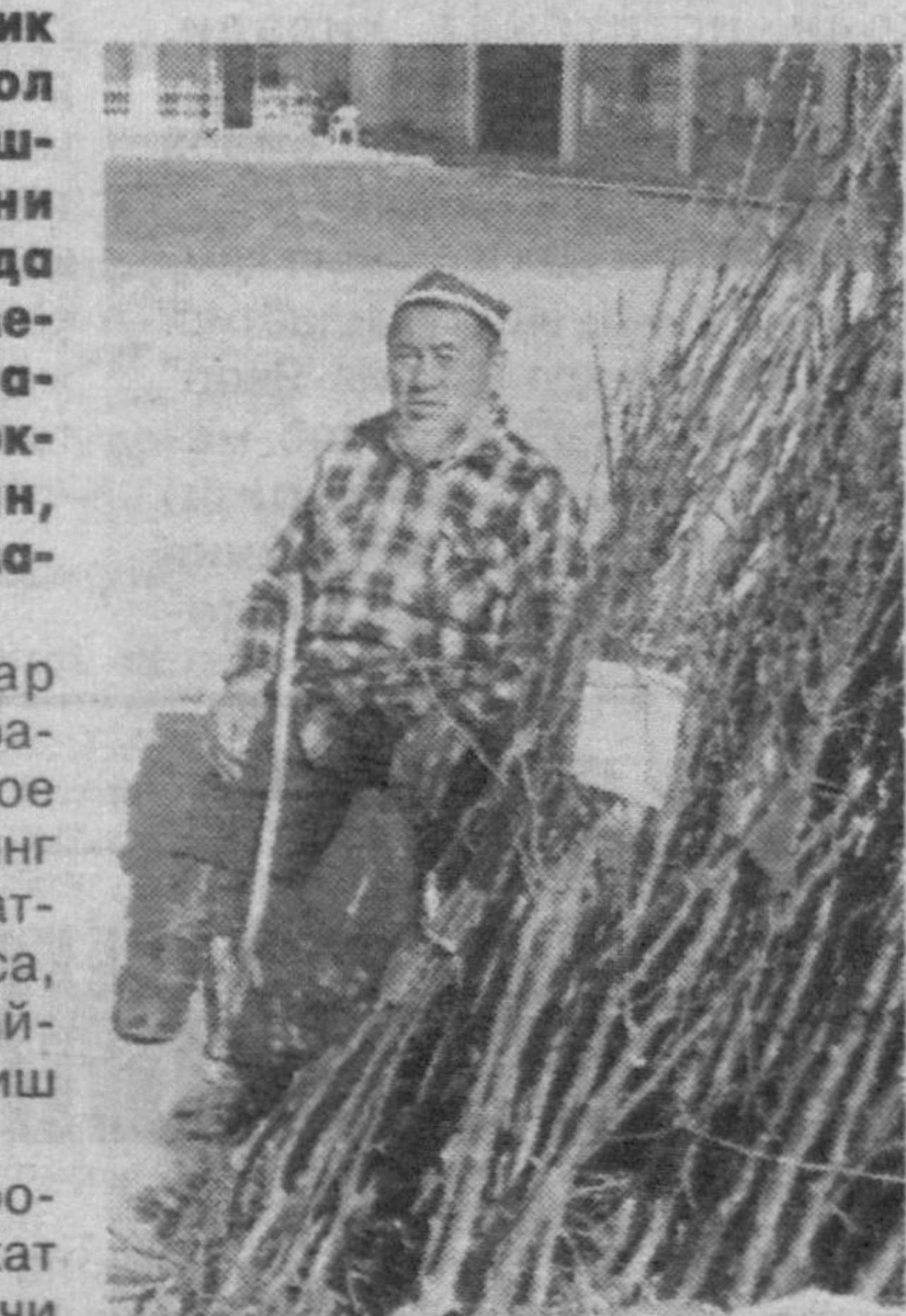
Айни кўклам пайтida кўпчилик яхши ният билан ерга ниҳол қадаб, бօғ-роғлар барпо этишини кўзлади. Бунга имкони йўқлар эса, ҳеч бўлмаганда ҳовли ёки томорқаларига мевали дараҳтлар экишининг пайдида бўлишади. Бир йил тут эксанг, қирқ йил дур терасан, деган гаплар бежизга айтилмаган.

Аммо аксарият кишилар кўчат танлашда янгилишиб, ҳаракат ва сарф-ҳаражатлари зое кетганидан ранжишади. Шунинг учун бу борада маҳсус кўчатчилик ҳўжаликлари, қолаверса, кўпни кўрган уста бօғбону пайвандчилар билан келишиб иш тутган маъкул.

Янгийўл туманидаги Ҳамроқул Турсункулов номли ширкат ҳўжалигига истиқомат қилувчи 72 ёшли Машариф Эргашев боғдорчиликда «суюги қотган» пайвандчи ўзининг 16 сотихлик турфа навли мева кўчатларини Янгийўл туманидаги деҳқон бозори орқали ҳаридорларга етказмокда.

— Ҳозир ҳаваскор, укувсиз пайвандчилар кўпайиб кетди,— дейди Машариф Эргашев.— Улар этишириган «қўлбола» қўчатлар ҳамма ёкка тарқалиб, боғдорчиликдан сифат ҳам, самарадорлик ҳам йўқолиб бормоқда. Боғ яратиш, чор-атрофни қўкаламзорлаштиришга хизмат қилиш савоб иш, буни ҳеч ким унутмаса, дейман.

СУРАТДА: пайвандчи Машариф Эргашев.

омилкорлардан. Айни вақтда томорқасида этишириган турфа навли мева кўчатларини Янгийўл туманидаги деҳқон бозори орқали ҳаридорларга етказмокда.

— Ҳозир ҳаваскор, укувсиз пайвандчилар кўпайиб кетди,— дейди Машариф Эргашев.— Улар этишириган «қўлбола» қўчатлар ҳамма ёкка тарқалиб, боғдорчиликдан сифат ҳам, самарадорлик ҳам йўқолиб бормоқда. Боғ яратиш, чор-атрофни қўкаламзорлаштиришга хизмат қилиш савоб иш, буни ҳеч ким унутмаса, дейман.

Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Аёл, Оита, Жамият

Гошкент вилояти хотин-қизлар құмитасининг ойлик саҳифаси №12

- Наврӯз нафаси

ГҮЗАЛЛИК ТИМСОЛИ

Янгиланиш фасли — баҳорда ободонлаштириш ишлари қызметтерди. Бизнинг жамоамиз ҳам бу иш билан мунтазам шуғулланади. Корхонамиз худудининг янада чиройли бўлиши учун шанбаликлар ўтказамиш. Айни вақтда мавжуд дараҳатларни оқлаш ва янги кўчатлар ўтқазиш, гулларни кўпайтириши давом эттираяпмиз. Ахир айтишади-ку, аёл бор жойда гўзаллик бор, деб.

Умуман, шаҳримиз бироз қийинроқ даврни бошдан кешираётган бўлса ҳам уни ободонлаштириш учун ҳаракат кенг кўламда давом этаётир.

Шаҳар хотин-қизлари, айниқса, ҳалқ таълими, тиббиёт ва бошқа соҳаларда катта ютукларга эришиб келишашапти. Корхонамиз оталиғидаги Раиса Маринчук раҳбарлик қилаётган 21-мактаб жамоаси билан ҳамкорлигимиз доимий. Мактабга курилиш материаллари билан ёрдам беруб турамиз, таъмирлашда ишчиларимиз қатнашишади. Наврӯз олдидан ҳам, албатта, саҳоват ёрдами кўрсатилиди.

Лилия ШАБАНОВА,
«Ангрен шаҳар босмахонаси»
масъулияти чекланган
жамиятининг бош муҳандиси.

- Ҳамкорлик

ЭЪТИБОР – МУҲИМ ОМИЛ

Қишлоқ аёлларини қўллаб-кувватлаш вилоят маркази бутунги кунда аёллар манбаатларини ҳимоя қилиш, улар фаолиятiga оид муваммоларни етишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишмоқда.

Хусусан, Қиброй туманида фаролият юритаётган бир қатор фермер аёллар учун «Қишлоқ ҳўжалигида сабзавотчиликнинг истиқбарили ва ахволи» мавzuida семинар машғулоти ўтказилди. Марказ Истроиллинг Ўзбекистондаги элчиносини кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш «МАШАВ» консалтинг маркази билан ҳамкорликда бу ўкув машғулотларини ташкил этди. Қиброй, Зангиота ва Тошкент туманлари фермер ҳўжаликлари раҳбарлари, иссиқхоналарда сабзавот этишириш билан шуғулланувчи тадбиркор аёллар иштирокида сабзавотлардан мўл ва сифатли ҳосил этиширишда чет эл технологиясини жорий этиш масалалари хусусида семинар ўтказилди.

«Тошкент вилоятида чорвачиликнинг ахволи, истиқбол ва ривож-

ЯНГИЙЎЛ ШИРИНЛИКЛАРИ – БАЙРАМГА

Хеч бир байрам, тўй-маърака ширинликларсиз ўтмайди. Буни яхши билган Янгийўлдаги «Лаззат» қандолатчилик акциядорлик жамияти меҳнатчилари ҳалқимиз дастурхонига хилма-хил ширинликлар етказиб бериш учун тинмай изланишаётир. Наврӯз байрами арафасида улар иш суръатини яна ҳам оширишмоқда, маҳсулот турлари кўпайтирилмоқда.

СУРАТЛАРДА: ўнгда — попукқанд ишлаб чиқариш шохобчаси ишчisi Малика Заминова; чапда — қандолатчи Муножот Раҳимова иш устидা.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

- Газетхон мактуби

ИЗЛАНИШ МУВАФФАҚИЯТ КЕЛТИРМОҚДА

Ҳалқ таълимини ривожлантириш дастурларининг ишлаб чиқилиши ва амалга оширилишида, мактабларда таълим-тарбия савијисини кўтаришда хотин-қиз ўқитувчиликлар файрат-ташаббуси тобора мухим ўрин тутмокда. Бизнинг 1700дан ортик ўкуви билим олаёттан мактабимиз педагогик жамоаси ҳам баркамол, навқирон авлодни тарбиялаш масалаларига ижодий ёндошиб, ҳалқ таълими соҳасидаги ислоҳотлар муввафқиятли амалга оширилишига ўз хиссасини кўшмоқда.

Асосий эътибор пухта билимли, чинакам ватанпарвар, ижтимоий-сиёсий ҳаётда фаол ўшларни тарбиялашга қартилмоқда. Бу борада юздан ортик ўқитувчини бирлаштирган жамоамиз тинмай изланаётир. Ўзбекистон Республикаси ҳалқ ўқитувчиси Қосимжон Ёкубов ва ҳалқ маорифи аълоҳиси Абдуманон Мажидов сингари устозлар тажрибасини синчилаб ўрганётган ўқитувчиларимиз дарс жараёнларини самарали ташкил этишмоқдалар.

Марказ томонидан ўтказиб келниётган ҳар бир машғулот аниқ мақсадларга йўналтирилганлиги билан диккатга сазовор бўлаяпти.

Ҳасанбай САҶДУЛЛАЕВ.

ташкил этишга алоҳида эътибор қаратишади. Улар замонавий педагогик технологияларни тобора чукур ўзлаштира бориб, таълим-тарбия соҳасида янги-янги муввафқиятларга эришишади.

Мактабимизда Темурийлар тарихи музейи ташкил этилганлиги ҳам ўғил-қизларимизни юртимизнинг бой маданий ўтмиши, Ватанимиз бутунги мустақил тараққиёт йўлида эришиётган тараққиёт билан мунтазам таништириб бориш имконини яратади. Кўпгина фанларни бевосита шу музейнинг ўзида ўтказиш яхши самарা бермоқда.

Назира ОҚНАЗАРОВА,
Бекобод туманидаги
11-ўрта мактабининг бошланнич
таълим ўқитувчиси.

Оҳангарон тумани қишлоқларида хотин-қизларни иш билан таъминлаш, тадбиркорлик ривожлантиришга эътибор кучайди. Кейинги иккى йилда 68 аёл ишга жойлаштирилди.

Хусусий тадбиркорлик билан шугулланиш истаги бўлган 18 аёл «Барака» кредит уюшмасидан маблаг олиб иш бошлади. Чорвачилик, деҳқончилик ва тижорат билан шугулланувчи хотин-қизлар сафи кенгайиб бормоқда. Ҳозир туманда 101 тадбиркор, 18 фермер аёл фаолият қўрсатмоқда. Тадбиркор аёлларнинг «Барака» уюшмаси уларни кредит маблаглари билан қўллаб-кувватламоқда.

Ўз мухбиримиз.

• Улар ҳақида кам ёзилади

Хонага чехрасида мамнунинят барқ уриб турган ўрта ёшлардаги аёл кириб келди. Дўмбоқкина болани етаклаб олган. Тўғри келиб, истиқбоблига таллинган хона соҳибаси билан саломлаши.

— Минг бор раҳмат, Надежда Ивановна, — деди у. — Ишга тушиб кетдим. Мана, ўглим ҳам соппа-соф.

— Бу жувоннинг бошига ҳам Қорабоеванинг қисмати тушган эди, — сұхбатни бошлиди қасаба уюшмалари вилоят кен-

шартномаси Мехнат кодексининг 106-моддаси З-бандига биноан туттилган. Ўнда муйян ҳолларда ишдан бўшатиш суд қарори асосида амалга оширилиши кўзда тутилган. Ҳолбуки, на туман, на вилоят судининг қарорларида Қорабоеванинг иш жойи хусусида ҳеч қандай чеклов белгиланмаган, яъни у ўз ишини давом этишириш хукуқига эга эди. Устига устак, ўша кезлари Қорабоева ҳали уч ёшга тўлмаган фарзанди тарбияси билан банд эди...

ҚИЛНИ ҚИРК ЁРИБ

гашининг хукуқшуноси Надежда Ефимова аёл хайрлашиб чиқиб кетгач. — Бир фирма соҳиби ўғли ҳали уч ёшга тўлмаган бу жувонни ишдан ноқонуний бўшатиб юборган экан. Қасаба уюшмалари кенгашига ёрдам сўраб мурожаат қилди. Ўзим фирмага бордим. Ҳўжайнинг илло тушунтирдим, идроки этишмади, ўжарлик қилиб туриб олди. Шундан сўнг ҳодимни ишдан бўшатиши ноқонуний эканлигини асослаб, ишга тиклашни сўраб, хужжат тайёрладик. Қасаба органинг бундай қонуний кўрсатмасини бажариш иш берувчи учун мажбурий ҳисобланади.

Ағуски, фирма ҳўжайнини шунда ҳам фикридан қайтмади. Охири ҳодимнинг қонуний хукуқларини ҳимоя қилиб, судга даъво аризаси тайёрладик. Манмансираб, қонунни эласламай қўйган хўжайнинг ўз ҳодимасига ҳам бўш юрган иккиси иш ҳақини, ҳам у чеккан руҳий кечинмалар, етказгандарни қоплаб, мўмайгина мағлаб тўлаш, ишга тиклаётган вақтидаги аҳволини бир кўрсангиз эди.

— Наҳотки, каттагина маблаг сарфлаб, қанчаканча кредит олиб, ўз хусусий ишини йўлга қўйган тадбиркор шундай оддий ҳолатда қоқилса?

— Нимасини айтасиз! Товар ишлаб чиқарувчilar, хусусий тижоратчilar, фермерлар фабриянида меҳнат муносабатлари борасидаги қонунбузилиш ҳолатлariiga бот-бот дуч келиб турибмиз. Ҳатто, йирик акциядорлик жамиятлari, давлат корхоналariда ҳам бундай ноқонуний ҳатти-ҳаракатлар оз эмас.

Ана ўша, «Ўзагросуғурта»нинг Тошкент вилоят бўлими ҳодими Дилбар Қорабоева билан меҳнат шартномасининг бекор қилинишини олиб кўрайлик. Ҳодима билан меҳнат

«Ўзагросуғурта»да қонун устуворлигини, адолатни қарор топтиргунича, Надежда Ивановнанинг асаблари кўп қақшади.

— Бундай ноқонуний ишдан бўшатиши ҳолларига дуч келганида, айниқса, адолатсизлик гўдак фарзанди бўлган аёлларга нисбатан содир этилганида, очиги, чидомлай қоламан, қатъият билан ишга киришман. Қорабоеванинг арзини тинглаб, ҳодимлар бўлумида, бошка идораларда бўлиб, тегиши хужжатларни тўпладим, қонун талабларини менсимай қўйган раҳбарлар билан сұхбатлашиб, уларга ишда йўл кўйишган ҳатоларини тушунтирдим ва уни тузатишни тилаб килдим. Ағуски, бу ўринда ҳам раҳбарларни идроксизлиги намоён бўлди. Алалоқиб адолатни фуқаролик суди орқали қарор топтиришга эришдик.

«Янгийўл дон маҳсулотлари» хиссадорлик жамияти, Тошкент вилоят коммунал хўжалиги бошқармасида ҳам ишловчиларнинг меҳнат хукуқларини поймол этиши ҳоллари юз берди. Барча ҳолларда азиат чеккан аёллар касаба органларига мурожаат этганлariдан сўнг иш жойларига тикланиб, иш берувчининг айби билан бекор ўтказган кунлари учун иш ҳақини тўлаш масаласи ижоий ҳал қилинди.

— Бир нарсани тушуниш қийин: сизнингча, бундай қонунбузарликларнинг сабаби нимада?

— Иш берувчilar, идора ҳодимларининг хукукий саводсизлиги меҳнат муносабатлariда зиддиятили вазиятлар келиб чиқишига сабаб бўляпти. Ҳолбуки, Мехнат кодексида, бошка хукукий-меъёрий хужжатларда ҳамма қоидалар аниқ белгилаб қўйилган.

Фермерлар одатда мавсумий ишлар учун четдан одам-

ларни муайян муддатга ёллашиб. Шунда, албатта, меҳнат шартномаси расмийлаштирилиши керак. Чунки, мавсумий ишловчilar давлат сұгурунчага тортисиши, ишланган вақт меҳнат стажига кўшилиши лозим. Акс ҳолда ишловчilar турли ижтимоий имтиёзлар, пенсия таъминотидан қонунан фойдалана олмай қоладилар.

Бизда эса, фермернинг ўзи ишловчilar билан ҳисоб-китоб қилиди-кўяди.

— Меҳнат муносабатларида қонунбузилиш ҳолатлари, аксарият, қандай кўринишларда намоён бўлмоқда?

— Ҳозиргина айтганимдек, маданият, коммунал-хўжалик, савдо, агросаноат мажмуми ва хусусий тадбиркорлик корхоналарида ишга қабул қилиш чоғида Мехнат кодекси 82-моддасининг талабини бузиши ҳоллари кўп учрайди. Меҳнат шартномаси тузиш ўрнига ёзма ариза орқали расмийлаштирилади. Ёки расмият учун номигагина тузиб қўйиладики, улар пировардида қонуний кучга эга бўлмайди. Бундай мисолларни кўп келтириш мумкин.

Қонунларимизда ишловчи аёлларга жуда кўп имтиёзлар кўзда тутилган. Лекин аёлларимиз амалда улардан фойдалана олмайтилар. Пахтачилик ва ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институтлари, Зангига туманидаги «TS-сервис» машина-трактор парки, «Ўзбекистон» ширкат хўжалиги, Юқоричирчиқ туман маданият ва спорт ишлари бўлими, Кўйичирчиқдаги марказий кутубхонада ишловчи ёш болали аёлларга кўшимча уч кунлик таътил берилмаган, иккиси ёшга тўлгunga қадар болани парваришиш учун нафака тўланмаган, иккиси ва ундан ортиқ 16 ёшга тўлмаган болалари бор ёлғиз оналарга даромад солиги бўйича имтиёз қўлланилмаган, уч ёшга тўлмаган бола-

лари бор аёлларнинг иш вакти қисқартирилмаган. Ҳолбуки, бу қоидалар Мехнат кодексининг тегишили моддаларида қонунлаштириб қўйилганига саккиз йилдан ошди.

— Надежда Ивановна, бундай нуксонларнинг сабаби нимада деб ўйлайсиз?

— Ҳаммаси аксарият ходимлар ва раҳбарлarda хукукий билим, хукукий маданият этиш маслигида. Ағуски, бизда хукукий тарғибот кўпинча бир-бўлама олиб борилади. Айтмоқчиманки, бундай тадбирларга асосан ижроҳи ходимлар жалб қилинади, кўпинча раҳбарлар иштирок этишмайди. Гарчи, айтмоқчиманки, ходим қонун талабларидан боҳабар бўлса ҳам ўзбilarmon, қонунни эламай қўйган раҳбарнинг бўйруғини бажаришга мажбур. Бундай ҳатти-ҳаракатлар қонунга зид эканлигини ҳамма ҳам манмансираб кетган раҳбарнинг юзига тик айтилди. У — ижроҳи, холос.

Бундай ҳолатларнинг олдини олишнинг иложи бор, албатта. Ҳозир бўлажак фермерлар тендер танловидан ўтишади. Шу жараёнда уларнинг хукукий билимлари, хукукий маданият даражаларига жиддий эътибор қаратган маъқул. Иккинчидан, раҳбарлар ва ходимларнинг хукукий билимларини ҳам вакти-вакти билан шаҳодатлаш пайти келди.

Биз демократик хукукий давлат сари бораётмиз. Үнда хукукий маданият, қонунларга ҳамманинг бирдек хурмати ва улар олдида ҳамманинг бирдек масъулияти муҳим ўрин тутади. Ҳар биримиз ўзимизни шунга тайёрлаб боришимиз керак.

«Тошкент ҳақиқати» мухобири
Жўра САДУЛЛАЕВ
сұхбатлаши.

Молия-иқтисод сабоқлари

Комитетент — топширик берувчи шахс; маълум вақт оравлиғида импорт ёки экспорт бўйича, фрахт ёллаш, банк операциялари ва бошқалар бўйича муайян битим ёки бир катор битимлар тузища комитетент бошқа шахс (воситачи)га топширик беради. Комитетент топширикларни воситачи номидан, бироқ комитетент ҳисобига бажаради.

Левереж (ингл. leverage) — ўз сармояси ва жалб қилинган капиталдан фойдаланишдаги самарадорлик кўрсаткичи.

Нотис (ингл. notice) — товар етказиб бериш ҳақида хабарнома, ҳужжат, биржа контрактини ижро этиш учун сотовчининг фьючер биржасида белгиланган шаклда реал молни келтириш хабарини ифодалайди.

Трата (итал. tratta) — қимматли қофоз тури; кредиторнинг маълум миқдордаги пулени учинчи шахсга тўлаш тўғрисида қарздорга берган ёзма бўйруғи. Тратага қарздор розилик имзосини чекиши шарт.

Рамбурс (фр. rembourser) — 1. Қарзларни, чиқимларни қайтариш ёки тўлаш. 2. Вексель берувчи учун пул тўлаш. 3. Учинчи шахс орқали қарзни қоплаш.

Пул мумаласи — товарлар айланисига, шунингдек, нотовар тўловлар ва ҳисоб-китоблар учун хизмат қиласига накд пул ва накд бўлмаган пуллар ҳаракати.

Аллонж — қўшимча ўтказувчи ёзувлар учун векселга илова қилинадиган варақа.

Бекобод туманидаги Мирзо Улуғбек номли ширкат хўжалигида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида кўплад хотин-қизлар самарали меҳнат қилишмоқда.

СУРАТДА: илгор сут соғувчилардан Гулсара Хошимова (унгда) билан Рухматов Бойматова кунлик иш натижаларини мурокка мақалиши.

• Пиру бадавлатларимиз

Дўстободда бир момо бор

— Дўстободлик пиру бадавлат, ёши улуг, мўътабар Кутбинисо момо олти фарзанд тўрт қиз, иккиси ўтилни вояга етказгандар. Ҳаммалари ўйли-жойли, жамиятда ўз ўрниларини топишган.

Момо бекор ўтиришни сира ёқтиримайдилар. Илиқ гаплари, кулиб туришлари, улуг ниятлар ила сўз очиб одамларга ҳам фақат яхшилик тилашларини айтмайсизми? Араб,

ўзбек, рус тилларидаги китобларни ҳозир ҳам кўзойиқансиз ўқийдилар. Разолатдан адолатни, хиёнатдан диёнатни, ёғончиликдан ростгўйликни доимо устун кўйидилар. 93 ёшли момо ҳамон бардам ва тетиклитетининг боиси шундан бўлса ажабмас.

Фарзанду келинлари, 27 невара, 6 чевара ҳамда эвараларга бош бўлиб умргузаронлик қилаётган бу момони Дўстободда барча

фаҳр билан тилга олади. У кишини йўқлаб, дуон фотиҳа олиб кетувчилар ҳам оз эмас.

Ҳайрлашаёттанимиэда момо:

— Элимиз тинч, ҳалқимиз бадавлат, ҳаётимиз янада фаровон бўлсин, — дей дилларидаги энг яхши ниятларини айтib, дуо қилдилар.

Толибжон ЎРМОНОВ,
Кўйичирчиқ тумани.

● 2005 йил – Сиҳат-саломатлик йили

Соғлигимиз тўғрисида ўйламай қўйдик. Осмонўпар бинолару қишлоқдаги турнадор уйларда яшаб, саҳарда оддийги на бадантарбия қилишга бўйнимиз ёр бермайди, эринчоқмиз. Кўчада, йўқса ҳовлимизда ҳам беш-олти дақиқа югуришга тоқатимиз чидамайди. Юмшоқ пар ёстик, ширингина уйқуни тарк этиб, тонгнинг мусаффо ҳавосига чиқиб, машқ бажаримиз десак, елкамизнинг томири тортишиди.

Яқинда Оққўргонда бўлганимда шифокорлар даврасида шу хусусда баҳс-мунозара кечди. Ўтган йили ўн минг нафарга яқин одам шифохонада даволаниди.

«ЭРИНЧОҚ БЎЛМАНГ»

Сабоҳат УМБЕТОВА,
акушер-гинеколог,
олий тоифадаги
шифокор.

— Эътибор беринг-а, биз — аёлларнинг соғлигимиз тўғрисида ҳам давлатимиз раҳбари, юртбoshимиз қайфураяптилар. Халқнинг саломатлигини ўйлаб, соғлиқни сақлаш тизимида шунча эътибор қаратяптилар. Демакки, шифокорлар зиммасига ҳам жуда катта масъулият юкланмоқда.

Тўғри, касални яшириб нима қиласми. Мен бу ўринда аёлларимиздаги хасталикни эмас, уларнинг турмуш тарзи, яшаш ша-

Бир йилда туман бўйича 1832 чақалоқнинг дунёга келгани яхши. Лекин норасидаларнинг 28 нафарига бу ёруғ олами кўриш насиб этмади. Нега?! Аёлларимиз, туғруқ ёшидаги оналарнинг саломатликлари қалай? Бардам-бақувватларми?

Соғлигимиз тўғрисида нега ўйламай қўйдик? Қачонки хасталикка чалинсан, касалхонага югурмиз, дори-дармон ахтаришга тушамиз. Соғлигимизни мустаҳкамлаш тўғрисида нега олдиндан бош қотирмаяпмиз?

Шифокорлар даврасида эканлигимиздан фойдаланиб, ушбу саволларга айrim мутахассислардан жавоб олдик.

ЭЛ СОҒ-МАМАЛАКАТ БОЙ

роити, экология, атроф-мухит, оиладаги ижтимоий аҳволи, моддий-маънавий ҳолатни назарда тутмоқдаман. Туғруқ ёшидаги оналар асосан қишлоқларда яшайдилар. Аёлларимизнинг камқонлиги, қон босими мени кўп ташвишга солади. Турли хасталикларни ортириб олишга эса, кўпинча ўзлари сабабчи. Бир неча йиллаб тиббий кўриқдан ўтмасдан юрганлар ҳам бор. Шифокорга кўринишга эринадилар. Оқибатда яра «газак» олиб кетади.

Она соғ, тетик, бақувват бўлгандагина бола соғлом туғилади. Бунинг учун, энг аввало, аёл ўзини парваришилаб юриши зарур. Эр-какнинг ўз жуфти ҳололига меҳрибонларча муносабати, уни зарур витаминли озуқалар билан таъминлаши ҳам алоҳида аҳамият касб этади. Гоҳида турмушдаги етишмовчилик, молиявий начорлик она ва бола саломатлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

бўлсада, қишлоқ шароитида ҳар қандай вазиятда ҳам доривор сабзавот, полиз, узум ва бошқа резавор маҳсулотларни томорқада етиширишни йўлга кўйиш

**Гоҳида турмушдаги
етишмовчилик,
молиявий начорлик она
ва бола саломатлигига
салбий таъсир
кўрсатмоқда.**

мумкин. Товуқ боқиб, тухум ейишга, мол ушлаб сут, қаймоқ, қатиқ истеъмол қилишга ихлос, ҳафсала бўлса бас.

Қишлоғимизнинг айrim эринчоқ, беларво аёлларини қачон жисмоний тарбия билан машғул бўлишга ўргата оламиз? Бадантарбия, югуриши, турли машҳарни хонадонимизда бажариш уят эмас, аксинча, саломатлигимизни мустаҳкамлашнинг бош омили-ку? Шуларни ўйлайману, эринчоқ бўлманг, аёллар, дегим келаверади.

ОНАЛАР САЛОМАТ – ФАРЗАНД БАРКАМОЛ

**Раҳматилла
НОРБЎТАЕВ,
шифокор.**

— Бугунги кунда биз шифокорлар учун инсон саломатлигини саклашдан

кор, 949 ўрта малакали тиббиёт ходими халқимиз саломатлигини саклашга сафарбар этилган.

«Сиҳат-саломатлик йили»да кенг кўламдаги ишлар олдимизда турибди. 13 миллион сўмга Японияда ишлаб чиқарилган аниқ ташҳис кўядиган тиббиёт асбоби келтирдик. Бўлимларимизга 21 миллион сўмлик турли жиҳозлар олиб келиш арафасидамиз. Юқумли касалликлар шифохонаси, туғруқ-

**Барчамизнинг ягона
мақсадимиз
профилактик ишларни
юқори поғонага кўтариб,
касалликларнинг олдини
олишдан иборат.**

хонани қайта таъмиrlаш учун 125 миллион сўм маблаг ахратилмокда. Буларнинг барчаси она ва бола соғлиги, меҳнаткашлар баҳт-саодати, юртимиз келажаги, равнақи йўлида қилинаётган фамхўрликларнинг ёрқин ифодасидир.

Кун тартибимизда турган бирдан-бир асосий вазифа туғруқ ёшидаги аёлларимизни соғломлаштиришдир. Буни ҳамшира ҳам, шифокор ҳам яхши англамоқда. Бу йил аҳолининг барча қатлами орасида тиббий кўриқни юқори савияда, хушёрлик билан ўтказишига тайёргарлик кўрайпмиз. Негаки, оналиқ соғ юртда бақувват, жисмонан етук, маънавий баркамол фарзандлар вояга етади.

аёзларимиз саломатликларни мустаҳкамлашга сарфлайлик. Undan кейин ортанини орзу-хавас, тўй-томошага сарфласак ярашади.

Дарҳақиқат, оналиқ ва болаликни муҳофаза қилишдаги бу ижобий ишлар келажакимизни ўйлаб, дадил кўйилаётган ишончли қадамлардир. Зоро, тиббиёт ходимлари меҳнати ортида инсон тақдирни ётади. Пок ният ила қасамёдга содиклик билан хизматга бел боғлаган оқ халатли шифокорлар буни зинҳор унутмасликлари лозим.

Турсунали УСМОНОВ, «Тошкент ҳақиқати» мухобири.

ТОПГАНИМИЗНИ КЎККА СОВУРМАЙЛИК

**Адҳам АБДУЛЛАЕВ,
туман юқумли касалликлар шифохонаси шифокори.**

— Санитария-гигиена қоидаларига, тозаликка риоя қилиб юрган инсонлар хасталикка чалинмайди. Юқумли касаллик ифлос юрган, озодалик ва покликка риоя қилмаганларга юқаверади. Ўтган йили бизда 1763 бемор даволаниб, шифо топиб, оиласи даврасига, меҳнат кучогига қайтиди. Байзан «сарик»ка чалиниб, унинг дастлабки аломатлари сезилса-да, «иш» билан банд бўлиб, соғлигига пуртур етказиб кўйганларга дуч келамиз. Гоҳида уларнинг ҳаётини сақлаб қолишига улгуролмаймиз ҳам. Вакт ўтган бўлади.

**Ишлаб топаётган
маблағаримизни, энг
аввало, оила аёзларимиз
саломатликларини
мустаҳкамлашга
сарфлайлик.**

бор: дурустроқ еб-ичмай, йиллаб, ўн йиллаб йиганини бир кунда кўкка совуриб юборади, дабдабали тўйларга миллионлаб сарфлайди. Ле-

кин санаторийларда дам олиш хаёлига келмайди. Қозони қайнамай қолиб, фарзандлари нон-чой билан кун ўтказса ҳам парвойи палак.

Биринчи галда соғлигимизни, болаларимиз келажагини, ҳаётда соғ-омон, яхши яшашимизни ўйлашибиз зарур. Она ва бола соғлиги — келажакимиз учун мустаҳкамлашадига. Миллионлаб ҳаражатлар эвазига тўй-томошага ўютирамиз-у, фарзандларимизга олма, анор, шарбатли ичимликлар олиб бериш ҳақида ўйламаймиз.

Ишлаб топаётган маблағаримизни, энг аввало, оила

• Мафтункорлик сирлари

СОЧ ПАРВАРИШИНИ БИЛАСИЗМИ?

Сочлар одатда курук, ёғли ёки меъёра бўлиши мумкин. Уларнинг қайси турга мансублиги бош терисини текшириш ёрдамида аниқланади. Бунинг учун уни кўрсаткич бармоқ билан бир дақиқа давомида ишқаланг. Сўнг бармогингизни юпқа қоғозга босинг. Агар қоғозда кучли ёғ додлари колса, демак, сочингиз — ёғли. Дод билинар-билинмас бўлса, унинг куруқлигидан дарак. Ўртача бўлса, бу сочингизнинг меъёрдалигига ишора дид.

Ёғли соchlarda турмакни шиширилган, чиройли ҳолатда сақлаш қийин. Еғлилик даражасини камайтириш ёки бутунлай йўқотиш учун бошингизни фақат илиқ сувда ювинг. Чунки, иссиқ сув сочни баттар ёғлантиради. Улар фақат тоза ҳолатдагина чиройли

Мода доимо ўзгариб турди. Унга мувофиқ соч турмаклари ҳам ўзгара боради. Унутманг, ҳар қандай ўта замонавий тарзда кесилган соч узоғи билан бир йил ичида «эскиради». Бироқ соғлом, қалин, товланиб турувчи соchlар ҳар қандай мода ўзгаришларига қарамасдан доимо урф бўлиб қолаверади. Уларни турли хил турмакларга «бўйсундириши» — иккинчи масала. Шундай экан, аввало, ўз соchlарингизнинг парваришига эътибор беришингиз лозим.

кўринади ва турмакланиши осон кечади.

Ёғли соч эгалари овқатланишга ҳам жиддий эътибор беришлари лозим. Бунда шоколад, какао, кофе, уксус кабилардан ўзингизни тийишингиз керак.

Меъёрга соchlар бўйсунувчан бўлади, чигил бўлмайди, товланиб турди ва гулламайди. Хўл пайтада осон таралиб, енгил турмакланади. Бундай соchlарни фақатгина қайнаган сув билан ҳафтада бир марта маҳсус шампун билан ювишига ёрдам беради.

Курук соchlар камроқ ювиллиши лозим. Чунки, кўп ювилганда бундай соchlар янада курукласиб, тез синадиган ва қазғоқи бўлиб қолади. Курук соchlар ёғли шампун билан ювилади, сўнгра уларни илиқ сувда чайиб, бир текисда балзам

суртилади. Таркибida витамин мўл бўлган тухум сарифи бундай соchlар учун фойдалидир. У илиқ сувда яхшилаб кўпиртирилади, бошга массаж ёрдамида суртилади. 3-5 дақиқадан сўнг, соч иссиқ сув билан яхшилаб ювилади. Кейин сирка эритмаси билан чайилади: бир ош қошиқ сирка бир литр сувда эритилади. Бу тухум сарифининг бутунлай ювишига ёрдам беради.

Қазғоқдан қутилиш учун хафтада бир марта соchlарга ўсимлиқ ёғи суртиши тавсия этилади. Ювишдан 1-2 соат олдин соchlарингизга бирор қиздирилган кунгабоқар ёғини сурting. Сўнг сочингизни яхшилаб тараб, елим қоғоз (клёнка) билан ўраб қўйинг. Шундан кейин, сочингизни шампун билан ювив, балзам сурting.

Унутманг! Сочингизни хеч қаҷон кир совун билан ювиманг. Ювилган сочни дарҳол тарашиб шошилманг. Улар куришини кутинг ва учидан бошлаб таранг.

Киз бола — оиласининг зеби.

Мехр-муҳаббат йўқ хонадонга бахт келмайди.

Энг аввалги бахт — уйдан унганидир.

Ёшлик — иффату ҳаё либоси билан гўзал.

Ҳар бир киши — муҳаббатнинг ўлжаси ҳам, қурбони ҳам эмас, эгаси бўлиши керак.

Никоҳ остонасининг у ёғидаги мураккаб дунё — оиласидир.

Никоҳ тўйида ўлтирган келин ва куёв — гулзордаги илк очилган атиргулларга ўхшайди.

Турмуш оиласини, одоби эса, жамиятницидир.

Мақсадни аҳднинг устига қўйган киши, албатта, унга эришади.

Мехрнинг замини — ҳурматидир. Ўзаро ҳурмати бўлмаган ҳаётнинг таҳир кунлари бор.

Хикматлар гулдастаси

Уйда хотин-қизларнинг вақтлари одобу ахлоқ, муюшарат усуспари, поклик, бичиш-тиши, овқат тайёрлаш, меҳмон кутиш каби бир қанча зарурий касбларни фарзандларга, сингилларга ўргатишга барышланмоғи керак. Шундагина меҳнатсевар, сабр-тоқатли во-рислар камол топади.

Каобни ёшликдан бошлаб ўрганиш ҳар бир қизнинг бурчидир. Уларни пухта ўзлаштириб олиш энг катта бойлик.

Қизлар улуғ бурчларини ўқиб-ўрганиб, қанчалик баҳти, саодатли бўлсалар, уларни ўқиб-ўргатган она ҳам, ҳар бир мураббий-устоз ҳам шунчалик олишига сазовор бўлади.

Оиласидаги мухит, урф одатлар, инсоний фазилатлар, тинч-тотувлик бола тақдирiga асос солади. Оила — ҳаёт мактаби, дорилфунни.

Болага акли кирган кундан бошлаб она-ва-

танга муҳаббат, садоқат туйғусини сингдириш лозим. Ана шунда бола киндик кони тўкилган она-юрт қадрига етадиган, уни эъзозлайдиган, ҳалол, ростгўй, шу Ваттанинг мунособи фарзанди бўлиб камол топади.

Қизим, ҳар бир ҳаражати тингни умид қилганинг қадар эмас, балки, қўлингдаги бойлигиннга қараб кил.

Китоб ўқиши энг ҳузури, энг гўзал юланчлардан бўлгани каби зеҳн ортиримоқ, илму маърифат ўрганимок тарбия учун жуда керакли бўлган ишлардан биридир.

Ҳар бир нарсани ўрнига қўйиб, тартиби билан ишлашнинг уч фойдаси бор: зеҳн очиш, вақти бўш ўтказмаслик, нарсаларни яхши сақлашлик. Тартибсиз ишлашнинг уч зарари бор: ишдан безмоқлик, сабрсизлик, вақти беҳуда ўтказиш. Бу каби ёмон иллатлардан ўзингни сақла.

• Бекажон

Творог-бисквитли рулет

Масалликлар: 3 ош қошиқ ун, 2 ош қошиқ картошка крахмали, 0,75 стакан шакар, 5 дона тухум, 2 ош қошиқ какао кукуни.

Орасига солиши учун 250 грамм творог, 3-4 ош қошиқ шакар, 1 та тухум сарифи, ярим стакан қаймок, ванилин, майдалангани лимон цедраси (лимон пустыоги) керак бўлади.

Тухум оки саригидан ажратилиди. Уни шакар билан кўпиртирилиб, майдалангани лимон пустыоги ҳамда ванилин кўшилади. Кейин тухум оки куюқ кўпик ҳосил бўлгу-

нича кўпиртирилади. Тухум сарифига ун қўшиб, эҳтиётлик билан қошиқда хамир қорилади. Тайёр хамир аввалдан ёғлаб, қоғоз қўйилган патнисга солиб, ўрта оловда 7-10 дақиқа давомида пиширилади. Тайёр бўлган бисквитнинг тагидаги қоғозни олиб ташлаб, қанд упаси ёки шакар сепилган қоғозга қўйиб, рулет шаклида ўралади.

Совуганидан кейин рулетни бироз ёйиб, творогли масаллиғи суртиб, яна рулет шаклида ўралади.

Орасига суртиш учун тухум сарифини шакар билан кўпиртириб, эзилган творог ва кўпиртирилган қаймок кўшилади, ванилин ҳамда майдалангани лимон пустыоги қўшиб аралаштирилади.

Ойшахон ЗОКИРОВА.

БАХТ ЎЗ ҚЎЛИНГИЗДА

Ҳаётнинг турили қисматларини бошдан кечирдим. Айтинг-чи, нима қилсан мен ҳам келгусида баҳтли бўла оламан? Оқил ота, баҳтни қандай қўлга киритса бўлади? Дилфуз, Ҳос.

— Ҳар бир одамнинг баҳти ўз қўлида. Аввалинбор, қайси оиласида таваллуд толгани, унинг ота-оналари, авлод-ажодлари ким эканлиги, нима билан шуғулланганлиги, бир сўз билан айтганда, наслий жихат баҳтнинг муҳим омилидир.

Иккинчидан, ҳар биримиз руҳий хусусиятлар — меҳнатсеварлик, ирова, тиришкорлик ва аниқ ҳаётий мақсадларга эга бўлишимиз, ҳаётда муқаррар учраб турдиган қийинчилик, тўсик ва муаммолардан букилмаслигимиз, ўзимизни идора қила олишимиз, руҳан тушмаслигимиз лозим. Бошимизга тасодифан тушиб қоладиган оғир ҳолатдан оқилона чикиб кета олишимиз ҳамда ундан ҳаётда ўзимиз ва атрофдагиларимиз учун кимматли хуло-

салар чиқаришимизга кўп нарса боғлик.

Баъзан ҳаётда кўриш қобилиятидан маҳрум бўлса ҳам, ўз устида ишлаб, ҳаёт ҳақида ижодий фикрлаб шеърлар ёзиш, унга мусика басталаш ва ўзи ижро этганларни биламиз. Аксинча, одамлар борки, ялқовлиги, иродасининг сустлиги туфайли катта қобилияти билан ҳам ҳаётда хеч нарсага эриша олмайди.

Одамлар борки, табиат берган озгинагина тұғма лаёқатини юксак даражада такомиллашган қобилиятига ва фаолиятга аллантиради. Шундай қилиб, юқоридаги гаплардан ўзингиз учун тегишли хуласалар чиқаришингиз, баҳти бўлишингиз учун барча замин борлигини кўрсатади. Баҳтга эришишингиз албатта, ўзингизга боғлик.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

Болаларнинг оиласида хусусий мулки бўлиши мумкини? Уларга нималар киради?

Зиёда, Жалойир.

Ҳа. Оила кодексининг 93-моддасида белгилангандек, вояга етмаган болалар қонунда белгиланган тартибида хусусий мулк эгаси бўлиши хукуқига эга.

Қуйидагилар вояга етмаган болаларнинг хусусий мулки ҳисобланади:

— қонунда белгиланган тартибида хади, мерос тарикасида олинган мол-мулк;

— шахсий меҳнат ва тадбиркорлик фаолияти натижасида ортирилган мол-мулк;

— тадбиркорлик фаолиятига қўшилган маблағ ва ундан

орттирилган даромад (оила аъзолари билан бошқача тартиби хусусида келишилган бўлмаса);

— шахсий фойдаланувдаги кийим-кечак, пойабзал, ишлаб-чиқариш куроллари, ўкув анжомлари ва бошқа буюлар.

Үн тўрт ёшга тўлган, вояга етмаган болалар билан уларнинг ота-онаси ўртасида қонунда белгиланган тартибда умумий мулк хукуқи вуждуга келиши, шунингдек, бундай мулкни вуждуга келишири хусусида улар ўртасида келишув тузилиши мумкин.

Вояга етмаган, шунингдек, вояга етган, лекин меҳнатла ёлаётасиз, ёрдамга муҳтоҳ шахсларга таъминот бериш мажбурияти баъзида қариндошларга ҳам юқлатида, деган гап тўғрими?

Карима,

Чирчик шахри.

Оила кодексининг 122-моддасида қайд этилишича, вояга етмаган, шунингдек, вояга етган, лекин меҳнатла ёлаётасиз, ёрдамга муҳтоҳ шахсларга таъминот бериш мажбурияти, башарти бу ишни бажариш бевосита бурчи бўлган шахслар бўлмаси ёки улардан таъминот кутиш бефойда бўлса, суд томонидан уларнинг етарили маблагта эга бўлган қариндошлари: бобо, буви, невара, ақа-ука, опа-сингил, шунингдек, ўйай юғил ва ўйай қиз, доимий тарбияда бўлган шахслар зиммасига юқлатилиши мумкин.

